

Ka Makainana.

BUKE II—Ano Hou.

Honolulu, Oahu, Okatoba 15, 1894.

HELU 16

Elima no Pua Lawa Kuu Lei.

Anoai ko'u ike malihini ana,
I ka ua Lokuloku a o Hanalei,
Me ka limu kaulana o Manua-
kepa,

I ka wai ne hone i ka aekai,
Mau pu no i walea ai,
I ka olu o ka hau pua meleleme,
Maemae ia pua na'u e kui,
Lamalama i ke alo o Kawaikiui,
E malama oe i ke aloha,
I ka wehi lei o ke kanaka,
Akaka wale no ia'u.
Ke ala o ka ipo Lauae,
Ka meani ana iho i ka poli,
Hooheho i ka pili aoao,
O oe ka ia e ka halia,
E ke onaona waiuanuhea,
Ke hea mai nei ke ala,
E ke oho laulii o ka palai,
Haila ua me ke aloha,
Me ka wai kau a o Kemamo,
A he mamau no ka heihie,
Na ka la a ke aloha e hiki mai ai
O oe ka ia e Anoi pua,
Kuu lei Miulana pouna ole,
Hauoli wale au e ke hoa,
I ko kauleo ana mai,
Kaua pu no ke pili,
I ka hale lai a ke aloha,
Hainaia mai ana ka puana,
Elima no pua lawa kuu lei.

MISSSES K. H. ME R. H.

Na Kiure Kumakaha o Kohala

Eia malalo iho ka papainoa o
na poe kiure e ke Aha Kaapuni
ma Kohala, i loa mai ia makou
ma ke Kinau o ka Poaono nei:
L. M. S. Keannui, D. H. Kaai-
lau, R. K. Naipo, John Bell,
Noa Lipine, Papa Pana, C. Ulu-
ihi, J. K. Naipo, John Lipine,
Alike Iilii, Kauhi, Kaowe
Molale, Keoki Timoteo, Bila
Meleana, C. Pukui, Puluka, Hu-
kai Kaleinuananamoku, Kama-
ka Naihe, Pita a me Kahoe
Moaaloha.

Palapala Hoolina a S. N. Kakela

Ua waihoia ae e W. R. Kake-
la imua o ka Aha Kaapuni i ka
Poalima nei ka palapala kauoha
hope loa a kona luani i make,
S. N. Kakela. O ka waiwai io i
kohoa no ka waiwai paa he
\$15,000, a no ka waiwai lewa hoi
he \$450,000. Ua haawi oia, ma-
hope iho o ka ukua ana o kona
mau aie pono a me na lilo hoo-
lewa, he \$100 pakahi i na keiki
a pau ana e ola nei, a pela no
hoi i na keikikane elua a kana
keiki i make, C. A. Kakela. O
ke koena iho a pau loa no ka wa-
hine, Mele Kakela, nona a no
kona mau hoolina, a oia no hoi
ka lunahooko-kauoha me ka bo-
na ole.

Ua huli hoi mai o Bihopa Wi-
lisi mai Hawaii mai ma ke Ki-
nau o ka Poaono nei.

ULUHAIMALAMA.

Weheia ka Malapua Ahi a Ka- nuaia na Uluwehi no ia Wao.

E like no hoi me ka mea i
hoike akea ia ae no ka manawa
a me ka la e weheia ai a e kanu-
ia ai hoi o na pua a me na mea
ulu e ae ma kahi nona ka inoa
kilakila maluna ae, pela no i
hoea io mai ai i ka Poaha iho la,
hora 9 A. M. a mahope mai. Ma-
mua ae o ia manawa, ua lehu-
lehu na poe i pii aku me na mea
kanu, maluna o na kaa a malalo
no hoi.

Hoomakaha ke Kanu Ana.

Ua hoea ae no ilaila ka Puahi
Pubiohe Lahui, a i ka aneane ana
ae i ka manawa, a i ole ia, ua hala
no paha he hapalua hora ma-
hope iho o ka hora 9, ua ubene
mai la lakou i ke mele "Liliuo-
kalani," a o ka wa no ia o Kama-
lii Kawanakoa, ma ka aoao o
ke Aliiimoku, i kanu iho ai i
kekahi kumu lehua o Mokaulele
iwaenakou, i hoopuniia ae me
na ohawai a me kekahi mau mea
kanu Hawaii e ae iloko o kekahi
ponaha poepoe, a makai iho hoi o
ia wahi i kanu ai o Kama'lii Kala-
nianaole i kekahi kumu lehua
ahibi ma ka aoao o ke Alii ka Mo-
iwahine Kanemake. Pau keia mau
hana ae la, ua noa i na mea a pau,
a ua hele no hoi ia wahi a eed i
na oiwi palupalu o kakou, e
kanu ana i kela a me keia mea,
a he mau oiwi oolea no hoi ke-
kahi malaila e kokua ana. He
mea makehewa paha ke helu-
papa aku i na pua i kanuia.
Hookahi a makou mea i mahale,
oia no kekahi wahi i kanu mua
e ia no makai iki mai o ka puka
komo, me ka inoa o ia kihapai e
kau ae la maluna, a he ku ma-
oli no i ka nani.

Ka Lanai Pea Ahaaina.

Mauka iki aku hoi e keia mala,
ma ka aoao maluna o ka hale
noho o J. Mana, ua kukulua ae
la he lanai pea, a ilaila kahi i
hoomakaukaia ai o kekahi pa-
paaina. E hooheho mau ana no
hoi ka puahi puhiohe i kela a
me keia wa a hiki i ka wa ai, i
ke kau pono o ka la i ka piko a
mahope iho paha, me ka hoo-
mau aku no i ka hooalea ana a
pau ka papaina mua a ke Alii,
e na Kama'liikane no na kona
a me ko kona kaikoeko wahi.
Ekuo papaina i hoonohoa ai
a ua ai na poe a pau i hiki aku
a lawa pono, me ka hooanaia o
kahi mau mea ai no kekahi poe
i maopopo i hiki ole aku.

O na keiki puhiohe no hoi
kekahi i kanu mau wahi mea

kanu, a he mau mea ulu Hawaii
wale no hoi ka lakou o ke ano
papa kahuna. Mamuli o ka oluolu
a me ka fokomaikai o kahi o la-
kou, ua loa mai ia makou ka
papa hoike a me na wehewehe
ana o ka lakou

Mau Mea Kanu Hoolakapua

o ke ano hookahuna oiaio ma-
oli no. Eia iho no ia papa hoike:

HALA POLAPOLA—Ko puni e
Kalani o ka lei e, leia hoi o
Halaomaduaana, onaona i ka ihu,
huihui ke hanu iho.

KUMU KOU—Ko hale kou
e Kalani, ko umeke kou, ko
ipukai kou, ina iho la i Ulu-
haimalama kahi i ulu ai, he ola
no ka lahui.

KUMU KUKUI—He kukui ka
olelo a ke Akua, he malamalama
ia no kou Aupuni e Kalani, ko
kukui a i ke awakea, na kukui o
Iwikauikaua, nana hoi ka moo-
puna o Liliuokalani kekapu, ka
Moiwahine o ko Hawaii Paeaina.

AWA LAU—Ulu a lau ka pono
o kou lahui, kou Aupuni a me
kou nohoalii, e Kalani, i ka
pono o ke Akua ola.

KO PAPAA—Papaa na lima o
ke kalohe i ka pono o kou noho-
alii la, e Kalani, papaa ka wa-
wae, kahi nana ka hele, papaa
na maka, kahi nana ka ike.

KO KEA—Ulu kokea ka pono
o kou Aupuni la e Kalani, kee-
keehialina iho la he opu ko kea.

UHALOA—E na i wale no la-
kou nei i kou pono e Kalani,
aole e pau! O Hawaii imiloa
iho ia, ina iho he uhaloa, aoe
pau ka loa o ka pono o kou
nohoalii i ke anaia, nou ia a no
kou mau hoolina.

KUMU POPOLO—Popolo a Ka-
ne i kanu iluna, i hua iluna, i
pala iluna, ina iho la i Uluhaima-
lama kahi i ulu ai.

APE HAWAII—O ka ape iho ia
e maneo ai na "lehelehe eueu
hana lokoio" o na kane a me
na wahine kipi i kou mau pono,
e Kalani. Nansia aku paha la!

KO PILIMAI—Pilipaa ke aloha
o kou lahui ia oe, e Kalani, nou
i keia la, nou i ka la apopo a
nou i ka wa pau ole; pili hoi ka
pono o kou aina, ka lahui a me
kou nohoalii nou a me kou mau
hoolina no ka wa pau ole.
Amene.

MAIA HAWAII—Ae, ua kaapu-
ni au i ka nani o ka honua, mai
ka poai anu akau ai ka poai
oluolu hema, ua kilohia e a'u
na kualono o ia mau aekai, na
waille-huana, ko lakou mau ka-
hawai lana malie, he oiaio, ua
hai mai lakou i ko lakou mau
nani like ole; aka, he hookahi
wale iho no kilohana i ka'u ike,

"o Hawaii no e ka oi!" Ina
iho la i Uluhaimalama kahi i ulu
ai, he maia Hawaii, i kanuia i
ka la i o Hua, hua i ko Aupuni,
i ko lahui, i ko nohoalii e
Kalani; hua i ka pono o ke kino
a me ka uhane, ua hala ka hoo-
ilo, ka malama ino. Eia ke
kukui la ke a nei i ke awakea,
na kukui o Iwikauikaua, nana
hoi ka moopuna o Liliuokalani,
ka Moiwahine o ko Hawaii
Paeaina i keia la a i ka wa pau
ole, nona a me kona mau hoo-
ilina. Amene.

Kela a me Keia.

Mahope iho o ka hora i P. M.
i pau ai ka paina ana, a i na
hora hoi mahope mai o ia ma-
nawa i hoomaka nui mai ai ka
hoi ana o na poe wahine kanu
pua a me ka lehulehu pu no hoi
kekahi. Iluna o ka aoao alanui
pohai o Puowaina kekahi poe
makaikai kahi i nonoho nui
mai ai.

Ua kinikobu ae kekahi poe
wahine i ko lakou mau papale
me na lipine waihooolu polu
ahiehie i paia me ka inoa e ke
malapus me na hua palapala
gula, a he hie maoli no hoi i ka
nanaaku. Lehulehu o ia ano
lipine e ikeia nei i keia mau la.

Ua kuhibewa nae hoi makou
no Mohalu ka po, a pela no hoi
me ke ao, eia ka auanei no Hua
a pau elua o ka po a me ka la, a
me he la aoe no paha e nele
ana ka hua ae o na mea hua, ka
io iho o na mea io a me ka we-
wehi ae no hoi o na mea wehi,
oiaio, sohe e mohalu a olohaka
wale, ua hala aku la hoi ia me
kona mau haawina paa a pau.

He pohaku eleku hoi ka mea
kanu a Solomona Hairama, he
mea hoomanao hoi no keia au
"ai pobaku" ona a me kona mau
hoa puhiohe e ai nui nei i kela
ai kamahao o ka aina nei. Ola
no ua kanaka!

Aia kela malapua mauka o
Pauoa, ma ka huli maluna ae o
ke kabawai, makai mai o ka pa-
ilina Pake a me ke alo iho o kahi
noho o J. Mana, ua ewa iki ae
nae hoi maluuu. No ke Alii-
imoku pono no keia aina.

Iwaena o na poe a makou i ke
uku ai malaila, mawaho ae o na
Kama'lii elua, ua ike aku makou
i keia poe iho e kanu ana i na
mea kanu: Mrs. Kahalewai
Cummins, Mrs. Aima Nawahi,
Mrs. Linahu Nowlein, Mrs. Ma-
ry Dickson, Mrs. Lilia Aholo,
Mrs. Minerva Fernandez, Mrs.
Kani Lumabeihei, Mrs. T. B.
Waka, Mrs. Evaline Wilson,
Mrs. Nore, Rev. S. Kaili a me
kana wahine, Miss Eva Parker,
Miss Helen Parker, Miss Lizzie
Doiron, Miss Hanaia Kanahoe,
a me kahi poe e ae a nui aku a le-
hulehu a kinikini, a loa ai kela
oleloia—"kini Kailua, mano Ka-
wehe," ke hele la a "le-i Koha-
la, i ka nuku na kanaka."